

Verslag Standaardisatieraad

- Datum:** donderdag 10 november 2016, 9.30 – 12.00 uur (inc. lunch)
- Locatie:** SURF, Moreelsepark 48, 3511 EP Utrecht, zaal 3.3
- Aanwezig:** Pieter Hendrikse (voorzitter), Henk Nijstad (Kennisnet, Edustandaard), Peter Jan Thierry (CITO), Dirk Linden (Kennisnet), Ernst-Jan Heuseveldt (VDOD), Jan Bartling (saMBO-ICT), Sir Bakx (SURF), Anne Goris (VO-raad), Roel Rexwinkel (SURF), Maurits Huigsloot (PO-Raad), Henk Harmsen (DANS-KNAW), Gerald Groot-Roessink (DUO), René Montenarie (GEU), Rian van den Broek (OCW), Chris Zintel (Kennisnet, verslag)
- Afwezig:** Marianne Mulder (Kennisnet, vervangen door Dirk Linden), Jan Schouws (Koninklijke Bibliotheek), Hans de Vries (SLO), Peter Boersema (Iddink & Van Dijk), Bert-Jan Geveke (DUO, vervangen door Gerald Groot-Roesink)

1. Opening

Wegens het grote aantal nieuw gezichten (vervangingen en nieuwe leden), stellen een aantal aanwezigen zich voor:

- Henk Harmsen is de nieuwe vertegenwoordiger van DANS-KNAW in de Standaardisatieraad, hij volgt Marnix van Berchum op.
- Dirk Linden, CTO bij Kennisnet, vervangt Marianne Mulder eenmalig.
- Anne Goris, beleidsadviseur informatiemanagement, is aanwezig om te verkennen op welke wijze de VO-raad het beste vertegenwoordigd kan zijn in de Standaardisatieraad. Rens van den Boogaard zal namens Schoolinfo geen deel meer uitmaken van de Standaardisatieraad.
- Rian van den Broek is de opvolger van Marianne Bos als hoofd strategisch informatiebeleid bij het ministerie van OCW.
- Roel Rexwinkel is programmamanager bij SURFnet en zal vanaf 2017 de taken van Sir Bakx overnemen.
- Gerald Groot-Roesink is namens DUO eenmalig de vervanger van Bert-Jan Geveke.
- Brian Domnisse is te gast als adviseur namens Kennisnet voor toelichting bij RIO.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld. Het verslag wordt vastgesteld, met het voorbehoud dat de naam van Sir Bakx goed wordt gespeld.

Acties:

- A1. Samenhang tussen standaarden wordt bewerkstelligt door de activiteiten onder 'Werken onder architectuur'
- A2. Terugkoppeling implementatie UWLR wordt geagendeerd voor 2 februari.
- A3. De procesafspraken zijn aangepast op Edustandaard.nl
- A4. De werkgroep IAA is nog niet opgericht. Verzoek is om, indien de werkgroep IAA wordt opgericht, kennis te nemen van de activiteiten van de werkgroep Toekomst toegang van Edu-K.
- A5. Werken onder architectuur wordt mede vormgegeven door hetgeen geagendeerd is onder agendapunt 5.
- A6. Terugkoppeling van het advies aan Distributie en toegang komt terug onder punt 3.
- A7. Frank Benneker heeft namens het ho aan Jan Bartling teruggekoppeld hoe het ho omgaat met afspraken m.b.t. distributie en toegang.
- A8. Certificeringsschema staat op de agenda. De werkgroep heeft als doel om het certificeringsschema in het voorjaar aan te bieden aan de Standaardisatieraad.

2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

3. Terugkoppeling Edustandaard

- Henk Nijstad licht toe dat het Keten Architectuur Team (KAT) van Edu-K haar activiteiten m.b.t. het beheer van de standaard Distributie en toegang heeft ondergebracht in een aparte werkgroep die onder Edustandaard opereert. Daarnaast worden de afspraken binnen Distributie en toegang in lijn gebracht met bestaande standaarden zoals geadviseerd door de Architectuurraad.
- Tevens vertelt Henk dat in het tweejarig bestaan van de Architectuurraad het werken onder architectuur steeds meer vorm krijgt. Een deelafvaardiging van de Architectuurraad houdt zich hiermee bezig in een tijdelijke werkgroep. De architectuurscan is hier een product van, evenals de wens om de architectuur binnen een domein in kaart te brengen om meer overzicht en samenhangt bewerkstelligen. Deze werkgroep bestaat uit de Architectuurraad-vertegenwoordigers van DUO, CvTE, GEU, SURF en Kennisnet. Opbrengsten worden ingebracht in de Architectuurraad.
- René Montenarie vraagt naar de opmerking in de notitie over het gebruik van het ECK iD in andere domeinen. Henk licht toe dat dit niet helemaal juist verwoord is in de notitie en er potentieel, op basis van wettelijke toestemming, andere pseudoniemen gegenereerd kunnen worden die gebruikt kunnen worden in andere ketens. Roel Rexwinkel vertelt dat er in het hoger onderwijs ook gebruik wordt gemaakt van verschillende identiteiten en dat het goed is om deze usecases toe te voegen aan de ROSA. Ook DUO is geïnteresseerd in gebruik van een pseudoniem en vindt daarbij user consent belangrijk. Gerald Groot-Roessink wil dit ook graag inbrengen in de ROSA. Jan Bartling concludeert dat er diverse initiatieven zijn m.b.t. identiteiten en pseudoniemen, maar dat niemand het overzicht lijkt te hebben. Het risico hiervan is dat er regie ontbreekt en het in de toekomst mogelijk een onwenselijke situatie oplevert. Hiervoor is inzicht nodig in welke identiteiten er in het onderwijs zijn, met welke doelstellingen en toepassingsgebieden. De vergadering besluit tot oprichting van een IAA-werkgroep die het landschap en de knelpunten m.b.t. identiteiten in het onderwijs in kaart gaat brengen en vraagt Bureau Edustandaard een opdrachtformulering op te stellen ter bespreking in de volgende Standaardisatieraad. Jan, Roel, Gerald, René en Ernst-Jan geven aan hier graag aan bij te dragen.

Actie:

A1. Bureau Edustandaard: opstellen en afstemmen van opdrachtformulering van werkgroep IAA t.b.v. bespreking in volgende Standaardisatieraad

4. Jaarplan Edustandaard 2017

- Henk geeft aan dat het jaarplan is opgesteld om beknopt de doelen voor 2017 weer te geven en hier commitment op te verkrijgen. Daarnaast kan het gebruikt worden om breder te verspreiden ter informatie over Edustandaard.
- De vergadering verzoekt het thema IAA en de op te richten werkgroep worden toegevoegd aan het jaarplan.
- Ernst-Jan vraagt of de architectuurbacklog wordt gemonitord, en of erover wordt gerapporteerd. Henk legt uit dat de architectuurscan zaken op kan leveren die de ROSA verbeteren (de architectuurbacklog), maar dat er nog geen duidelijk proces is hoe om te gaan met de backlog van de Architectuurraad. De vergadering vraagt om deze backlog te structureren en in het jaarplan op te nemen hoe Edustandaard kan omgaan met de adviezen die op de backlog staan.
- Ernst-Jan vraagt waar leden van de VDOD terecht kunnen met een vraag of melding over een geconstateerd gebrek aan samenhang. Henk licht toe dat de huidige praktijk is dat deze signalen in de Architectuurraad ingebracht worden via de VDOD-vertegenwoordiger. Een andere route is zich te richten tot Bureau Edustandaard die zorgt dat vragen op je juiste plek terecht komen.
- Ernst-Jan en René vragen naar de wijze waarop gestuurd wordt op de totstandkoming van de basisset leerlinggegevens. Henk geeft aan dat de eerste verkenningen gedaan worden binnen Bureau Edustandaard, waarbij de werkgroepen OSO en UWLR

fungeren als klankbord. De vergadering vraagt om deze inventarisatie van leerlinggegevens in de diverse ketenprocessen verder uit te werken in het jaarplan verzoekt Bureau Edustandaard een opdrachtschrijving voor te bereiden voor de volgende Standaardisatieraad.

- René vraagt hoe binnen Edustandaard gestuurd kan worden op naleving van een standaard en vraagt om hierover iets op te nemen in het jaarplan. De vergadering stelt vast dat een dergelijke situatie uiteindelijk in de Standaardisatieraad kan worden geagendeerd. Henk reageert dat de verantwoordelijkheid hiervoor in de eerste plaats ligt bij de implementerende partijen. Als een standaard onvoldoende duidelijkheid biedt moet dit worden geagendeerd in de betreffende werkgroep. De voorzitter stelt voor om gebruik te maken van het pas-toe-of-leg-uit principe. De vergadering vraagt de secretaris en Henk om met input van René een procesvoorstel uit te werken.
- René vraagt om de werkgroep toetsdomein op te nemen in het jaarplan en vraagt om een check op gebruikte terminologie, zoals toetsen en examinering.
- Jan Bartling vindt het een goed leesbaar plan en is blij met het toenemend belang van de ROSA. Hij waardeert de hoge ambities, maar zou graag terugzien wat er in 2016 is gedaan om te kunnen beoordelen of de ambities haalbaar zijn. Henk zegt toe een beknopte voortgangsrapportage op te stellen. Dirk voegt toe dat het gekozen format van het jaarplan 2017 zeer geschikt is om meer frequent te rapporteren.
- Sir geeft aan behoefte te hebben aan meer inzicht in menskracht en middelen die worden ingezet door Bureau Edustandaard. Ook vraagt hij om als bijlage een overzicht van de werkgroepen toe te voegen. Dit wordt door Henk toegezegd.
- De vergadering constateert dat er sprake is van dubbele nummering in enkele paragrafen.
- Dirk vraagt wanneer de Standaardisatieraad, als opdrachtgever van de ROSA-wiki, tevreden is met de kwaliteit hiervan. Is er bijvoorbeeld een klankbord dat gebruikt wordt voor kwaliteitsborging. Henk licht toe dat de praktische sturing hierop plaatsvindt bij de Architectuurraad. Het proces voor uitbreiding en beheer van de wiki wordt uitgewerkt, en zal in de tweede helft van 2017 worden ingebracht in de Architectuurraad.
- Henk zegt toe een nieuwe versie van het jaarplan per mail te zullen delen met de leden.

Actie:

A2. Henk Nijstad: aanpassen jaarplan Edustandaard 2017 en toezending aan leden Standaardisatieraad.

A3. Secretaris en Henk: uitwerken procesvoorstel naleving standaarden

A4. Henk: toevoegen rapportage 2016 aan jaarplan.

A5. Secretaris: toezenden lijst werkgroepen aan Standaardisatieraad.

5. Werken onder ketenreferentiearchitectuur

- Bijlage 1: Presentatie ROSA architectuurscan door Remco de Boer
- Bijlage 2: Presentatie werkgroep toetsdomein door Bart Ratgers

Architectuurscan

- Remco de Boer, ketenarchitect bij Kennisnet, geeft aan dat door de Architectuurraad wordt gewerkt aan werken onder referentiearchitectuur. Hiervoor wordt gedacht in verschillende thema's en domeinen en is de architectuurscan opgezet om op een gestructureerde manier de inhoud van een project of standaard in kaart te brengen binnen de context van ROSA. Dit levert adviezen op aan het project, of voor doorontwikkeling van de ROSA. Ook wordt de analyse gedaan wat het project kan betekenen voor andere contexten in het onderwijs.
- De scan wordt nu als product aangeboden, maar de wens van de Architectuurraad om dit een eerdere fase in een (standaardisatie)project te kunnen passen. Door dit aan het begin van een standaardisatieproces te doen kunnen eventuele adviezen

beter in het project worden meegenomen. Daarnaast kan het wenselijk zijn om ook voor HORA en Triple-A een dergelijke scan te ontwikkelen.

- Een belangrijk doel van de architectuurscan is dat het een hulpmiddel is voor de Architectuurraad om de juiste onderwerpen te bespreken. Wat hiervoor wel nodig is, is de ontvlechting van een aantal architectuurcomponenten uit het aanmeldingsformulier voor de Standaardisatieraad. Op deze wijze wordt de architectuurscan een bijlage bij het aanmeldingsformulier. De vergadering stemt in met de voorgestelde werkwijze.

Architectuurwerkgroep toetsdomein

- Bart Ratgers, werkzaam bij CvTE als enterprise architect van Facet, heeft behoefte aan meer inzicht in het toetsdomein. Als CvTE besluit om Facet aan te passen, waar raakt dit dan aan? De ROSA is hiervoor te hoog van niveau, wat de aanleiding heeft gevormd om met anderen overzicht te creëren in het toetsdomein. Naast een discussie over een bredere inzet van Facet, is de vraag ook ingegeven door een in de macht bestaande behoefte naar voor uitwisseling van resultaten en identificatie van leerlingen. Hiervoor is het nodig om de relatie met bestaande afspraken in kaart te hebben, zoals UWLR en Distributie en toegang. Bart licht toe dat de inventarisatie bottom up tot stand zou moeten komen, waarna eventueel in een latere fase vanuit de Standaardisatieraad een visie op het toetsdomein tot stand kan komen.
- Jan Bartling vraagt of de examenleveranciers in het mbo hier ook bij betrokken zijn en verzoekt Edustandaard deze te benaderen.
- Bart geeft aan dat internationaal gezien het onderscheid tussen toetsen en leermiddelen vervaagt. Voor zowel summatieve als formatieve toetsen zijn uitwisselstandaarden van belang.
- Roel Rexwinkel vertelt dat in het ho al vier jaar een programma loopt over toetsing waar veel van geleerd kan worden. Hij wil deze kennis inbrengen, maar geeft aan daarvoor niet per se onderdeel uit te hoeven maken van de werkgroep.
- De vergadering heeft vragen bij de scope van de activiteiten van de werkgroep en stelt voor dat er eerst een sessie wordt belegd waarin dit verder wordt uitgewerkt. Hier willen alle partijen graag bij betrokken zijn. Op basis hiervan bepalen zij hun afvaardiging voor een werkgroep. De uitkomsten van deze eerste fase worden op 2 februari geagendeerd in de Standaardisatieraad. Henk wordt gevraagd voor deze bijeenkomst over scoping een nieuwe datum te plannen. Leden van de Standaardisatieraad kunnen hier bij de secretaris deelnemers voor aanmelden.
- Ook de GEU en de VDOD geven aan graag een bijdrage te willen leveren.
- De vergadering gaat akkoord met het instellen van de werkgroep. Henk meldt dat Tonny Plas door Kennisnet is ingehuurd op dit traject te begeleiden.

Actie:

A6. Bureau Edustandaard: ontvlechten architectuurcomponenten uit aanmeldingsformulier

A7. Secretaris: uitkomsten eerste fase werkgroep toetsdomein agenderen voor Standaardisatieraad van 2 februari

6. Registratie Instellingen en Opleidingen (RIO)

- Jan Bartling introduceert RIO. RIO gaat over de identificatie van instellingen. Uit een inventarisatie binnen het SION-programma is gebleken dat zowel overheid als instellingen er verschillende registraties op na houden. RIO is een datamodel dat door de onderwijssectoren samen met DUO en SBB wordt ontwikkeld. Uitgangspunt hierbij is de werkelijkheid binnen de instelling. Het mbo speelt een voorlopersrol bij de totstandkoming van RIO.
- De projectgroep die het model ontwikkelt bestaat uit vertegenwoordigers van de sectororganisaties en DUO en is ondergebracht in het programma Doorontwikkelen BRON.

- RIO is het model dat door verschillende manieren gebruikt kan worden. Het wordt door de school gevuld en kan gebruikt worden door zowel de onderwijsinspectie, als DUO als leveranciers van leermiddelen.
- Brian Dommissie vult aan dat dit leidt tot een betere beschrijving van de instelling en een administratieve lastenverlichting doordat maar één register gevuld en bijgehouden hoeft te worden. Door onderscheid te maken in onderwijslocaties en onderwijsaanbieders, kunnen meerdere scholen of colleges onder één CvB en met meerdere locaties worden beschreven. Ook kunnen zo samenwerkingscolleges worden beschreven als één onderwijsaanbieder die onder twee bevoegde gezagen valt. Tevens is er de mogelijkheid opleidingseenheden te beschrijven zoals een opleiding.
- René Montenarie vindt de toepassing ervan voor de leermiddelencontext urgent. Jan geeft aan dat binnen Edu-K de private partijen zijn uitgenodigd om input te leveren. René geeft ook aan dat hij het een gemiste kans vindt dat het model zo laat in het vo en po wordt geïmplementeerd.
- Ernst-Jan vraagt om goed te beschrijven voor welke contexten het model wel geschikt is en welke niet. Brian licht toe dat de onderwijskundige werkelijkheid leidend is voor het model. De semantiek is breder dan het model zelf. Daarom is het nu aangeboden ter registratie zodat verschillende partijen er kennis mee kunnen maken. In een later stadium zal het worden aangeboden voor beheer.
- Jan geeft aan blij te zijn met de adviezen uit Edustandaard en geeft aan om werk te maken van transparantie, het betrekken van andere stakeholders en het stabielere maken van de standaard. Totdat het model gereed is zal er geen werkgroep binnen Edustandaard worden opgericht.
- De vergadering bekrachtigt de adviezen, waaronder het betrekken van andere partijen en gaat akkoord met de registratie van het model.

7. Certificeringsschema informatiebeveiliging

- Gerald Groot-Roesink vertelt dat DUO het certificeringsschema nu al toepast binnen hun SaaS-model in het mbo. Door hantering van het certificeringsschema weet DUO dat de interne beveiliging bij een leverancier op orde is. Daarom is DUO bang voor de gevolgen van het intrekken van versie 1.1.
- Dirk Linden licht, als voorzitter van de werkgroep IBP, toe dat direct betrokkenen van mening zijn dat de bijna voltooide versie 2.0 beter is dan de versie 1.1. De zorg is dat scholen, omdat het certificeringsschema meer bekend raakt, versie 1.1. gaan verlangen van hun leveranciers. Het doel van de leden van de werkgroep is om versie 2.0 in het voorjaar van 2017 vast te laten stellen door de Standaardisatieraad. Het intrekken van versie 1.1 moet verwarring voorkomen.
- De vergadering besluit om een toelichting met aanbeveling te plaatsen op pagina van het certificeringsschema op Edustandaard.nl

Actie:

A8. Bureau Edustandaard: plaatsen van toelichting met aanbeveling op pagina certificeringsschema 1.1.

8. Rondvraag

- Jan vertelt dat het mbo in maart/april een architectuurdag wil organiseren met aandacht voor ROSA, HORA, NORA en Triple-A. Hij stel voor om dit breder op te pakken met andere partijen en sectoren. Jan stuurt een mail aan alle leden van de Standaardisatieraad waarin hij zijn vraag expliciteert.
- René vraagt om in de volgende vergadering het kortcyclische werken met standaarden te behandelen omdat dit naast het certificeringsschema ook voor andere standaarden zoals UWLR relevant kan zijn.

Actie:**A9.** Jan Bartling: leden Standaardisatieraad mailen over architectuurdag.**A10.** Secretaris: agenderen kortcyclisch werken met standaarden in volgende overleg.**9. Vervolgafspraken 2017**

▪ donderdag 2 februari	10.00 - 12.00 uur	Vergaderc. Domstad, Utrecht
▪ donderdag 11 mei	10.00 - 12.00 uur	SURF, Utrecht
▪ donderdag 13 juli	10.00 - 12.00 uur	SURF, Utrecht
▪ donderdag 2 november	10.00 - 12.00 uur	SURF, Utrecht

10. Afsluiting